



## **MÁME NA CO NAVAZOVAT**

**Vážené soudružky a soudruzi, milí sympatizanti,** dovolte mně nejdříve poděkovat delegátům městské konference strany za důvěru a současně vyjádřit poděkování minulému vedení městské stranické organizace, ale především bývalému předsedovi

ing. Ladislavu Býčkoví. Velice si vážím práce celého kolektivu, který odvedl poctivý kus práce pro KSČM v Brně.

Jistě máme na co navazovat. V nejbližší době čeká naši stranickou organizaci krajská konference a v květnu IX. sjezd KSČM. Společným úkolem bude naše delegáty na tato jednání řádně připravit. Zvláště na sjezdu se bude rozhodovat, kam se bude ubírat politika strany v následujících letech.

Situace u nás, ale i ve světě není dobrá a naše strana je stranou pro lidi, což máme v logu a musí jí být! Musíme poukazovat na nebezpečí válek a vykořisťování, které veskrze potřebuje ke svému životu a podporuje nadnárodní kapitál ke svým zájmům. Na čele tohoto jsou USA. Většina států EU této lobby pochlebují, představitelé naší země nevyjímaje. Naše strana se musí výrazně vymezit proti těmto postupům. Naším cílem je socialistická společnost, společnost morální a sociálně spravedlivá, hájící zájmy všech občanů naší země.

Na podzim letošního roku se uskuteční volby do Zastupitelstva Jihomoravského kraje a Senátu PČR ve volebních obvodech 58 a 55. Výsledek voleb bude důležitý pro prosazování našeho volebního programu pro širokou veřejnost. Nesmím na tomto místě zapomenout na naše brněnské specifikum a tím bude „Referendum“ o tom, zda vůbec budeme budovat nové nádraží a v jaké poloze. Současná koalice na radnici z tohoto udělala téma pro volby do krajů. My brněnští komunisté máme jasno a bude na nás občanům vysvětlit, proč tomu tak je. Zapojíme se širší debatou uvnitř strany, ale i navenek do řad veřejnosti, co je pro Brno opravdu výhodné. Myslím, že toto téma rozhodně přispěje k volebním výsledkům stran a hnutí v Brně. My samozřejmě nesmíme zůstat pozadu.

Dovolte abych také poděkoval zastupitelům města a městských částí za práci při prosazování našich priorit volebních programů. Budoucnost městské stranické organizace je také v prolomení mediálního embarga sdělovacích prostředků, získávání veřejnosti a přijímání nových členů, kteří budou prospěšní pro práci strany. Chci, abychom byli jeden kolektiv, jeden tým, který potáhne na bránu. Výsledek naší kolektivní práce bude ke prospěchu obyčejných lidí, k jejich spokojenému životu v našem městě.

**Čest práci!**

**Martin Říha,**  
předseda MěV KSČM v Brně

## **Politická linie MěO KSČM v Brně na období 2016 – 2018 schválená městskou konferencí KSČM v Brně 16. ledna 2016**

### **Veřejná činnost:**

1. V oblasti veřejné činnosti důsledněji naplňovat strategické záměry KSČM – vytvořit demokracii socialistické občanské společnosti, ve které se zastupitelská, účastnická a přímá demokracie vzájemně doplňují.
2. Důsledně obhajovat historické pravdy a neumožnit prosazování skupinových zájmů poškozujících úroveň a prestiž občanské společnosti a státu.
3. Věnovat pozornost přípravě voleb do zastupitelstva Jm kraje a Senátu ČR. V součinnosti s krajským výborem usilovat o vytvoření kandidátky, která spolu s volebním programem osloví voličskou základnu i další sympatizanty.
4. Prohlubovat součinnost našich zástupců v zastupitelských sborech městských částí, města Brna i Jm Kraje a úžeji spolupracovat s poslanci, senátory a poslaneckým klubem KSČM.
5. Naplňováním volebních programů přispět k jasnému vnímání našich cílů pro občana a společnost. Sjednocovat společné postupy města i kraje.

6. V popředí zájmu našich zastupitelů a stranických organizací vidět řešení základních společenských otázek – právo na práci, právo na bydlení, sociální a zdravotní zajištění a náklady spojené se službami města občanům: teplo – voda – doprava.
7. Podporovat zastupitelské kluby, levicové subjekty, národnostní menšiny a občanská sdružení v kultuře, sportu, v ekologii a další jejich činnosti a spolu s nimi prosazovat ve společnosti levicové hodnoty.

### **Vnitrostranická oblast:**

1. V daleko širším pojetí využívat ve stranické práci a jejím působení na veřejnost stranické dokumenty, zejména program strany po IX. sjezdu strany.
2. V organizační struktuře sledovat princip aktivní stranické organizace v každé městské části.

*(Dokončení na straně 3)*

**Sobota 16. ledna se stala jednacím dnem delegátů městské konference brněnských komunistů. Přivítali mezi sebou delegaci ústředního výboru vedenou europoslancem soudruhem Miloslavem Ransdorffem. Konferenci přijel pozdravit rovněž předseda ÚV soudruh Vojtěch Filip.**

Předseda městského výboru ve svém úvodním vystoupení navázal na podkladové materiály hodnotící činnost městské stranické organizace v uplynulém dvouletém období. V úvodu zprávy zdůraznil, že proběhlé výroční členské schůze vyjádřily na svých jednáních podporu naplňování programu strany.

Poměrně značná část zprávy se zabývala mezinárodně politickou situací při hodnocení podílu současného kapitalismu na orientaci směru jejího vývoje. Jedním z těchto důsledků je i současná migrační krize v Evropě. Odraz této situace pozorujeme i v politice současné vládní koalice jak na úrovni ČR tak na úrovni města Brna. To vše výrazně ovlivňuje možnosti realizace programu KSČM, pochopitelně i v podmínkách našeho města.

Při hodnocení činnosti se s. Býček dále vrátil k výsledkům voleb, jak do Evropského parlamentu a Senátu tak především komunálním do zastupitelstev města a jednotlivých městských částí. I když se ve velké konkurenci podařilo udržet počet zastupitelů v ZMB (4), zůstává 8 městských částí bez našich zastupitelů. V práci zastupitelů přetrvávají dva nedostatky z minulého volebního období – slabá účast na jednání Klubu zastupitelů a nedostatečné plnění povinností vyplývajících z jejich finančních závazků. Zdůraznil, že současní zastupitelé mají za současné koalice pro svou práci výrazně horší pozice, přesto se ctí zvládat úkoly, vyplývající z jejich pozice. S rozvahou se postavili k otázkám prodeje obecních bytových domů, k iniciativě Žít Brno k přijetí deklarace Roku smíření, které umožnilo sudetoněmeckému Landsmanschaftu znovu po 70 letech vstoupit na brněnskou půdu. Dále k problému zdánlivě výrazně neovlivňujícímu chodu města jako bylo zachování Velké ceny v nové režii. Či uhlídat spolu s dalšími opozičními stranami, po rozhodnutí dokoupit 61 % akcií Veletrhů, další směřování vývoje veletrhu; v žádném případě se nepodílet na privatizaci činností a majetku veletrhů.



Jako úspěšnou hodnotí zpráva spolupráci s levicovými občanskými sdruženími. Bohužel na druhé straně jsme ani o píď nepokročili v přiblížení se k odborům. Ačkoliv na úrovni kraje jsou naši zastupitelé aktivní v tripartitě, ve spolupráci se samotnými odbory se to nepromítá. Osvědčilo se pokračování v akcích pro veřejnost za účasti předních funkcí KSČM. Zpráva ocenila občasník MěV Echo a především práci jejího šéfredaktora s. Karla Janiše.

V oblasti vnitrostranické práce bylo úsilí zaměřeno především na naplňování usnesení poslední městské konference a přijaté politické linie. Zde sehrály nezastupitelnou roli výbory a předsedové ZO. Nadále se nepodařilo zastavit úbytek členské základny, v současné době má brněnská městská organizace 1105 členů, kteří pracují v 62 základních organizacích. Problém přetrvává v přijímání nových členů, když jich za uplynulé období bylo přijato pouze 25.

Využití zkušeností z realizace volebního programu bude v následujícím období třeba i při přípravě Volebního programu KSČM, se kterým naše strana půjde do krajských voleb. V této souvislosti bude

nutné zvýšit úroveň spolupráce s JmKV i našimi zastupiteli v krajském zastupitelstvu. Tyto volby, stejně jako volby do Senátu budou vedle IX. sjezdu nejdůležitějšími událostmi letošního roku.

Do diskuse se na konferenci zapojilo celkem 18 soudruhů a soudružek, 10 delegátů a 8 hostů. Jako druhý se v diskusi ujal slova předseda ÚV s. Filip. Ve svém vystoupení se v úvodu zabýval materiály předloženými ÚV k diskusi. Zdůraznil potřebu zajistit při tvorbě ÚV rovnost členů, s přihlédnutím k počtu členů v jednotlivých okresech. Objevuje se kritika, že materiály jsou málo radikální. Ano, materiál není extrémně radikální, ale je reálný a splnitelný. V současné době nejsou podmínky pro socialistickou revoluci. Je to náš socialismus, ale nemůžeme si myslet, že v současném globalizovaném světě můžeme přeskočit nějakou etapu. Musíme hledat kompromisy. V této souvislosti s. Filip požádal, aby přenos informací byl přesný. Nelze např. rozdávat letáky, které nejsou podloženy pravdou. Je třeba více využívat Haló noviny, stranický facebook, nikoliv však k tomu, abychom tam pomlouvali členy strany. Není možné podcenit senátní volby, je třeba spolupracovat s okresem Brno-venkov při zajištění voleb ve společném obvodu, kde může být náš kandidát volitelný. Pro volby je třeba navrhnout členy, kteří na sebe dokážou strhnout pozornost. Poděkoval brněnskému i krajskému Klubu zastupitelů za prosazování politiky strany.



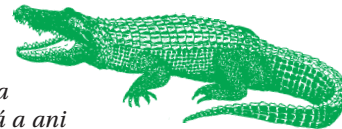
**Delegáti konference zvolili v tajné volbě předsedou MěV KSČM v Brně s. Martina Říhu.** Dále zvolili nový **městský výbor ve složení:** s. Jitka Bónová, Daniel Borecký, Pavel Březa, Jaroslav Crha, Václav Fišer, Antonín Gruber, Jiří Hráček, Roman Chytil, Viktor Jevsejenko, Věra Klontza, Jan Korbela, Josef Lízal, Pavel Novotný, Aleš Růčka, Helena Sýkorová, Jana Urbánková, Pavel Valach, Emil Vítek a Tomáš Vokoun. **Městská revizní komise** byla zvolena ve složení: předseda s. **Jiří Dohnal** a její členové s. Alexander Fojt, Tomáš Fráňa, Libor Jaroš a Milena Mihálová. **Městská rozhodčí komise** byla zvolena ve složení: s. **Jana Vaisharová** a členové Pavel Auer a Aleš Franek.

**Konference zvolila delegáty krajské konference:** s. Helenu Sýkorovou, Martina Říhu, Pavla Březu, Jiřího Hráčka, Jaroslava Crhu, Jana Korbela, Annu Štofánovou a Václava Fišera, dále **9 delegátů IX. sjezdu KSČM:** s. Martina Říhu, Pavla Březu, Jiřího Hráčka, Tomáše Vokouna, Věru Klontza, Antonína Grubera, Viktora Jevsejenka, Václava Fišera a Dalibora Matulku. **Členem ÚV byl zvolen s. Martin Říha.** Členy Jihomoravského krajského výboru byli zvoleni s. Ladislav Býček, Helena Sýkorová a Pavel Březa, který byl současně navržen do funkce předsedy JmKV.

**Konference rovněž schválila s. Helenu Sýkorovou jako vedoucího kandidáta na kandidátní listině KSČM pro volby do Zastupitelstva Jihomoravského kraje za Brno** a současně ji krajské konference doporučila ke zvolení vedoucí kandidátkou celého kraje. Schválila pořadí dalších kandidátů z Brna na KL: s. Pavel Březa, Ladislav Býček, Oldřich Duchoň, Emil Vítek, Václav Fišer, Jiří Hráček, Marie Knapová, Jaroslav konečný, Jiří Vítek a Josef Kugler. **S. Oldřicha Duchoně současně navrhl na kandidáta pro volby do Senátu PČR ve volebním obvodu č. 58.**

**Městská konference schválila Politickou linii městské organizace KSČM v Brně na roky 2016 – 2018** jako základní východisko pro činnost strany v Brně pro další období a rovněž Stanovisko městské konference v Brně k materiálům ÚV, které byly předloženy k diskusi na VČS a konferencích. Pro zajištění realizace přijatých závěrů uložila 7 konkrétních úkolů delegátům základním organizací i městskému výboru. Právě na nich bude záležet, jak se je podaří naplnit.

# DLUŽNÍKY VRACET DO MĚSTSKÝCH BYTŮ



Náměstek brněnského primátora Matěj Hollan se zastupitelem Martinem Freundem (oba z hnutí Žít Brno) se pochlubili připravovaným sociálním projektem s názvem „Pilotní testování rychlého zabydlení rodin s dětmi (Rapid Re-Housing).“ Navenek sympaticky vypadající projekt skrývá v brněnském provedení nebezpečný precedent.

Se skrovným množstvím informací byl projekt předložen k projednání pouze komisi bydlení Rady města Brna. V ní až dotazy odhalily, že je netransparentní a město se má na projektu podílet velmi málo. Návrh deklaruje snahu řešit bezdomovecství nebezpečným druhem sociálního inženýrství. Popírá rozumné kroky z minulosti v potírání neplatičství nájemného z bydlení i snahu neplatičství předcházet, než je řešit zpětně.

Předseda brněnské a místopředseda celostátní organizace ODS Libor Štástka vysvětlil na tiskové konferenci, že partneři projektu - ostravská univerzita a organizace IQ Roma servis nastaví kritéria na „pohovory“ se zájemci o účast v projektu. Ze 400 rodin žijících na ubytovných vyberou sto padesát a z nich padesátí rodinám přidělí opravený městský byt. Do kritérií přidělu bytů nemůže město mluvit. Překážkou přidělu nejsou statisícové dluhy vůči městu, které rodiny nashromáždily v minulosti neplacením nájmu za obývání bytů. Přesto jim dá rada města neprůhledným způsobem do užívání městský byt nový. To je v rozporu s platnými pravidly města!

Podle Štástky tento kontraproduktivní dvouletý projekt z dílny hnutí Žít Brno dostane k projednání v únoru Zastupitelstvo města Brna. Je nedořešený a praxi by zvětšil v Brně sociální problémy v lokalitách sociálně vyloučených. Už proto, že nový nájemník nemusí platit staré dluhy, nemusí mít ani práci, stačí když deklaruje svoji potřebu sociální pomoci a jednou měsíčně strpí v bytě návštěvu sociálního pracovníka, který jej zahrne do svého výzkumu. Jediné uchopitelné kritérium je povinnost platit nájemné z pobíraných sociálních dávek přímo pronajímateli. Podle Štástky za stejné peníze by zkušená organizace Armáda spásy odvedla pro sociálně vyloučené více práce, než tento podivný projekt.

Předseda jihomoravské Krajské organizace Sdružení nájemníků Pavel Březa (KSČM) k tomu poznamenal: „Domnívám se, že stojí za to zabývat se úvahami projektu města Brna o způsobu řešení bezdomovectví. Město by se však mělo zabývat prevencí růstu zadlužení nájemníků v obecních bytech, protože jejich vystěhování generuje nové náklady v sociální oblasti. Projekt, který projednala zatím jen komise bydlení, ale svědčí o tom, že

nová reprezentace města Brna se v této problematice nevyzná a ani o ní neumí komunikovat s úředníky svého magistrátu. Je potřeba, aby veřejná správa Brna připravila řešení problémů sociálně vyloučených osob a rodin logicky, logisticky a s finančním zabezpečením řešení. To, co předložila k projednání komisi bydlení, v ní vyvolalo dosud nevídanou nečekanou více než hodinovou diskusi. Každé vyjádření v komisi mělo k projektu nějaké výhrady nebo námitky.“

Podle Březy místopředseda ODS Štástka konstatoval k projektu logické závěry, avšak zabýval se v nich konkrétními dílčími náměty bez celkového pojetí řešení problému. Některé věci ponechal ve svém stanovisku nezodpovězené, nedořešené, obdobně jako kritizovaný projekt. „Získat finanční podporu na projekt není problém, avšak orientovat se v jeho uskutečnění na ostravskou univerzitu a organizaci IQ Roma servis nesvědčí o tom, že by samo město hodlalo svůj problém řešit vlastním konáním. Dle projektu převede do určité míry finanční prostředky na pověřené smluvní subjekty, u kterých nemáme úplnou jistotu, že zdárně naplní základní myšlenku - vracet lidi z okraje společnosti do jejího nitra,“ konstatoval Březa. (vž)

## Z PRVNÍHO ZASEDÁNÍ MĚSTSKÉHO VÝBORU

**První pracovní den po jednání městské konference se sešel nově zvolený městský výbor KSČM na svém prvním jednání.**

Po projednání Organizačního řádu a Jednacího řádu MěV se věnoval kádrovým otázkám. Zvolil s. Emila Vítka do funkce místopředsedy MěV a Výkonný výbor ve složení: s. Martin Říha, Emil Vítek, Helena Sýkorová, Aleš Růčka, Tomáš Vokoun, Pavel Valach a Jaroslav Crha.

Městský výbor rovněž schválil ustavení svých pomocných orgánů - komisí a schválil jejich předsedy:

- Komise ideově výchovné práce - s. Jaroslav Crha
- Komise kulturní, agitační a propagační práce - s. Tomáš Vokoun
- Komise vnitřního života strany - s. Aleš Růčka
- Komise pro práci s mládeží - s. Pavel Valach
- Komise pro realizaci volebního programu a pro sport - s. Pavel Březa
- Komise pro oblast sociální a zdravotní - s. Jitka Bónová
- Městský výbor vzal na vědomí složení vedení Klubu zastupitelů - s. Tomáš Vokoun, předseda a členové s. Helena Sýkorová, Roman Chytil a Martin Říha.
- Městský výbor schválil složení redakční rady občasníku MěV KSČM Echo: s. Karel Janiš, Tibor Dávid, Jan Korbel a Jindřich Viška, do funkce tiskového mluvčího schválil s. Aleše Růčku.

V další části jednání MěV schválil obsahový plán práce MěV a porad předsedů na 1. pololetí 2016 a projednal Statistické hlášení o počtu členů k 31. 12. 2015.

Nově zvolení členové Výkonného výboru se ve čtvrtek sešli s účastníky pravidelného diskusního čtvrtku, kde vyjádřili své názory na zajištění realizace závěrů městské konference. Současně od účastníků vyslechli jejich názory a představy o další činnosti městského výboru.

**Aleš Růčka**

## Politická linie MěO KSČM v Brně na období 2016 - 2018

(Dokončení ze strany 1)

3. Rozšířit další formy působení na mladé levicové občany a postupně je formou seminářů, politicky motivovaných setkání a akcí, či zapojením do systému stranického vzdělávání připravovat pro vstup do strany.
4. Stálou pozornost věnovat věkově starší skupině členů strany formou kontaktu s nimi ze strany ZO a MěV.
5. Výrazněji zaujímat stanoviska k aktuálním problémům společnosti a využít i pro veřejnost možnosti dané elektronickou komunikací, webovými stránkami MěV a Echa a dalšími formami, včetně tiskových zpráv a konferencí.
6. Aktivněji působit na naše zástupce v zastupitelských orgánech, občanských sdruženích k vysvětlování a prosazování programu strany. Veřejná shromáždění a semináře úzce spojovat s historickými a pro společnost zásadními tématy.
7. Udržovat rovnováhu ve finančním zajištění činnosti ZO a MěV KSČM.

**Komise ideově výchovné práce MěV KSČM v Brně**

zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK,**

**který se uskuteční 18. února 2016 v 16 hodin na MěV KSČM v Brně, Křenová 67, 2. poschodí.**

Téma: **ODKAZ ÚNORA 1948 DNEŠKU**

Úvodní slovo: **PhDr. Karel JANIŠ**

## Už 85 let vyhřívají Brno Teplárny, a. s.

Bezmála dvě třetiny domácností i firem ve čtyřtřísticovém Brně vyhřívá městská a. s. Teplárny Brno. Uplynul právě 85 let od 4. prosince 1930, kdy první teplárna v Československu v Brně na Špitálce dálkově odeslala první páru svým odběratelům a začala psát dějiny teplárenství moravské metropole. K tomuto jubileu zahájila firma v ulicích desetidenní informační kampaň pro veřejnost s poskytováním rad jak ušetřit na teple a teplé vodě. S informačním stánkem putuje tým po náměstích s přestupnými zastávkami MHD a dělá osvětu i na vlakovém nádraží.

Generální ředitel a. s. Teplárny Brno **Petr Fajmon** uvedl, že i přes dlouhou historii jde o moderní, dynamicky se rozvíjející podnik. Ukazuje zájemcům, jak bude do budoucna nejen hřát, ale i poskytovat další energetické služby. Na stánku lze sjednat třeba havarijnou službu nebo aplikace rozesílané na mobilní telefony, např. o tom, jaká je nyní teplota venkovního vzduchu v jednotlivých 29 městských částech Brna.

*„Uplynulé dvě topné sezony byly velmi teplé, i uplynulý týden byl venku nadprůměrně teplý s polední teplotou do plus deset stupňů. To je z dlouhodobého hlediska neobvyklé. Za malý odběr páry máme i menší tržby, přesto i v r. 2016 zachováme ceny dálkové dodávaného tepla a teplé vody na dosavadní úrovni z r. 2012. Abychom výpadek tržeb vyrovnali, uplatňujeme optimalizační opatření. Třeba každý náš zákazník ušetří až 10 procent ceny díky spalování dřevní štěpky. Nebo 85 procent našeho tepla současně vyrábí elektřinu. Jak? Ve špičkově vybaveném závodě Červený mlýn protéká rotující spalovací turbínou za vteřinu 188 kilogramů vzduchu ohřátého na 575 stupňů C. Ten v kotli mění vodu na páru, která roztačí protitlakovou parní turbínu. Pak ve výměníku předá teplo zpět vodě, která už slouží k vytápění větší části Brna. Přitom 48 procent energie ze spálené suroviny se mění v tomto procesu na elektřinu prodávanou do sítě a 89 procent na teplo,“* vysvětlil generální ředitel Fajmon. (vž)

## Dětem chudých rodičů poskytně stravu bezplatně

**Poskytování bezplatné stravy ve školách dětem rodičů ohrožených chudobou připravuje z dotací Operačního programu potravinové a materiální pomoci Odbor regionálního rozvoje Jihomoravského kraje.**

Operační program potravinové a materiální pomoci (OP PMP) pro programové období let 2014 až 2020 financuje Evropská komise přes Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. A to k řešení problému nedostatku potravin a základního spotřebního zboží nejchudších osob, kterými jsou osoby a domácnosti ohrožené chudobou a sociálním vyloučením, zejména materiálně deprivované děti a rodiny s dětmi v hmotné nouzi, osoby bez domova a ohrožené ztrátou bydlení.

*„Příjemcem dotace je Jihomoravský kraj, jehož partnery budou školy a předškolní zařízení (základní školy, 1. stupeň víceletých gymnázií, předškolní zařízení). V našem kraji je dle MPSV až 4922 dětí, které je možné do tohoto projektu začlenit. V první vlně by kraj rád podpořil asi 800 dětí. Výše alokace pro období únor až červen 2016 je 2 257 569 Kč. Každé dítě by tak mohlo být podpořeno částkou 2822 Kč po dobu pěti měsíců,“* uvedl **Roman Celý**, náměstek hejtmana Jihomoravského kraje. Dodal, že jde o navýšení celkové částky, neboť ne všechny kraje ČR se zapojily do této výzvy a nebudou tudíž čerpat uvolněné finance. Hlavními přínosy tohoto projektu bude poskytovat pravidelnou stravu ohroženým dětem, ale i podpořit správné stravovací návyky. (vž)



*Více než 32 tisíc zájemců se přišlo podívat na letošní veletrhy cestovního ruchu (14. do 17. ledna), což - spolu se zvýšeným počtem vystavovatelů - je podle organizátorů jasným signálem ekonomického oživení. Poprvé se s turistickými možnostmi svého regionu představila i Zakarpatská Ukrajina. Text a foto **Tibor DÁVID***

## Co vás potěšilo v české kultuře roku 2015?

**Tuto otázku položila redakce Literárních novin osobnostem ze všech možných koutů kulturního života na sklonku roku.**

Spisovatelku **Kateřinu Tučkovou** nejvíc potěšil socio-kulturní počin organizovaný k příležitosti 70. výročí konce II. Světové války, který se odehrával po celých dvanáct měsíců v Brně a nesl název ROK SMÍŘENÍ. Zapojilo se do něj na třicet brněnských institucí, aby přezkoumaly, zhodnotily nebo prostě jen akcentovaly poválečnou problematiku k vyrovnání se všemi, kteří ve 40. letech z Brna zmizeli. Tedy s našimi židovskými, romskými a také s německými sousedy. Program zahrnoval besedy, výstavy, divadelní představení, autorská čtení atd. a oslovil velké množství diváků. Brno Rokem smíření žilo velmi intenzivně a zanechalo v něm stopy kromě Deklarace smíření a společné budoucnosti a zůstane silný otisk v myslích občanů, kteří teď budou o své minulosti přemýšlet s hlubším vhledem a otevřeností. Do budoucna se nám to podle autorky odpovědi bude rozhodně hodit.

Jde nyní o to, kam se v naší minulosti uvedený pořad vrátil. Jsme svědky, že podobné pořady začínají odsunem Němců od nás v roce 1945 a pomíjejí to, co odsunu Němců předcházelo. Letos v září uplyne 75 let od příchodu Reinharda Heydricha do Prahy. Vyslovil názor, že Čech nemá v tomto prostoru co pohledávat. Nastolil krvavý režim v boji s našimi odbojovými organizacemi. Ještě krvavější opatření provedli nacističtí okupanti po atentátu na Heydricha. Jestlipak na některé z akcí, které se tolik líbily Kateřině Tučkové, připomněl někdo uvedenou větu R. Heydricha? Silně o tom pochybuji.

V každém případě nešlo v Roce smíření 2015 o nevinnou kulturní akci. Účast našeho velkého „přítele“ na vzpomínce na odsun Němců z Brna v květnu 1945 exeuroposlance Posselta potvrdila, že šlo o vrcholně **politickou** záležitost jednostranně zaměřenou proti vývoji po osvobození naší vlasti od nacistické okupace.

Jen zastupitelé KSČM na to právem na jednání Zastupitelstva města Brna poukázali.

**Karel JANIŠ**

**Tuto otázku si položili dva autoři ve Víkendu Mladé fronty Dnes z 2. - 3. ledna 2016. Vedoucí magazínu Víkend Jan Švéd odpovídá ANO na otázku, zda by mělo Česko mít jinou hymnu. Ale musíme k ní dozrát. Česká hymna se mu nelíbí. Neodpustí mu to bývalí učitelé, poněvadž ho nabádali ctít národní symboly. Schytá to i od nejbližších.**

Česká hymna je ufnukaná, od podstaty divná, když začíná větou s otazníkem na konci. Dokonce dvakrát zazní v úvodu, aby naléhavost byla zdůrazněna. Jako by hymna s nadsázkou řečeno patřila spíše bezdomovcům, kteří hledají střechu nad hlavou než 10 milionovému národu hrdě se hlásícímu k rodné vlasti. Hymny velmocí jsou jiné. Pro americkou to byla obrana pevnosti Baltimore, Rusové mluví o posvátné zemi, o své vůli a moudrosti, Francouzi vyzývají mládí národa k bdělosti. Britové se dvoří královně a Číňané vyzývají k postavení nové Velké zdi. My nejsme velmoc a tím spíše potřebujeme hymnu pro posílení sebevědomí, kde zvítězí bojový duch nad melancholií. Hledat ji musíme, až český národ opustí hašteřivost. Návrh nové hymny by vyvolal námitky – není tam ani slovo o Moravě, chybí Slezsko, do toho zájmy politiků a národnostních menšin. Místo posílení národní jednoty a hrdosti by konkurs na hymnu vyvolal obavy z pouličních bitek. Až prý z této puberty vyrosteme, bude čas vážně o ní přemýšlet.

**Lukáš Hron odpověděl NE. Nápad vybrat novou hymnu není jen špatný, především je nemravný.**

Broukali si ji legionáři na Sibiři i na západní frontě, zpívaly ji tisíce našich krajanů, kdy byly hnány do plynových komor v Osvětimi, hrála se při nástupech našich jednotek v Británii i v SSSR. Zněla jako hrdý vzdor během okupace v srpnu 1968 i na Národní třídě o 21 let později. To všechno v ní zůstalo dodnes. Proto se k ní nechovejme jako k sezónnímu šlágru z hitparády vzhledem k našim předkům, kteří se k ní upínali v nejtěžších chvílích a leckdy posledních jako k symbolu čehosi, co jim bylo drahé. Po všech těch letech by výměna hymny znamenala vrcholnou neúctu. Když si místo přeslazeného cajdáku, jak je označována, zvolíme řízný marš ... změní to něco na naší odvaze se postavit za sebe, za své blízké? Změní to něco na bojeschopnosti naší armády? Jistě před dvěma stoletími si Češi mohli místo

## Rozšířili kolumbárium

**Na nedostatek kolumbárií na Ústředním hřbitově města Brna zareagovalo vedení moravské metropole investicí 8,5 mil. Kč na pořízení 1440 nových zasklených okének, do kterých mohou pozůstalí uložit urnu s ostatky zemřelého.**

Počet míst v kolumbáriích tak vzrostl na ústředním hřbitově z 1230 na 2670, což je dostatečný počet, který zaručuje poskytování této služby na mnoho let dopředu. Zahájení nájmu prvních nových okének je 1. února 2016. „Ukládání ostatků do kolumbária je rozšířené a oblíbené po celé Evropě. I v Brně je po kolumbáriích stále větší poptávka, která dosud výrazně převyšovala možnosti hřbitovů. Rozšíření kolumbária je tedy logickým krokem. Uložení urny do proskleného okénka vyjde levněji.“ Dosavadní nájemce má přednostní právo nájem prodloužit o dalších deset let.

V historické době se vlivem církve ustálil po několika staletí výlučně způsob ukládání těl zemřelých do dřevěných rakví a v nich pak do země. Průlom do této zvyklosti učinilo ve 30. letech 20. století zpopelňování a následné vkládání popela do uren, které se ukládaly do země nebo do okének v kolumbáriích. Na Ústředním hřbitově v Brně bylo kolumbárium zprovozněno v roce 1964. Obliba způsobu ukládání uren do kolumbárií postupně vzrůstala a jejich celková kapacita 1230 okének již několik let nestačila pokrýt zájem. (vž)

Škroupova a Tylova kusu vybrat husitský chorál. Nestalo se tak. Pokud to chceme dnes popírat, můžeme příště zpochybnit vážně už cokoliv, třeba samu češtinu, je přece směšně slovansky měkká. Pojdme se radši odmala učit jen anglicky. Konečně budeme za světáky.

**Tento závěr velmi dobře vystihuje dnešní situaci. Čeština je na tapetě nepřímo, existuje, ale v médiích všeho druhu je užíván stále větší počet anglických slov s odůvodněním, že české slovo nevystihuje přesně výraz v anglickém jazyce.** Zejména naši politici jsou stále světovější používáním ... „světových“ slov. Téměř úplně zmizely české názvy sportů a sportovních výkonů. Už v MŠ se děti učí anglické výrazy v době, kdy jsou na počátku seznamování se s mateřským jazykem. V médiích, zejména v televizi, jejichž zpravodajské pořady sleduje mnoho posluchačů, není v pořádku jazyk, s kterým jsou občas mediokrati na štíru. Ústav pro jazyk český pouze registruje užívání naší mateřštiny, jeho pracovníci odpovídají na dotazy zájemců. Vydal nedávno Akademickou příručku českého jazyka se schvalovací doložkou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Bylo by zajímavé vědět, zda ti, kteří hovoří v televizních a rozhlasových pořadech, zda autoři článků v tiskovinách se někdy do Pravidel pravopisu nebo do Akademické příručky podívají.

## Před 60 lety se konal 20. sjezd sovětských komunistů

**Uskutečnil se ve dnech 14. - 25. února 1956 v Moskvě. Nejprve delegáti sjezdu vyslechli a projednali zprávu o činnosti strany, kterou v sedmi hodinách předčítal 1. tajemník ÚV KSSS N. S. Chruščov. Poté byla politická linie a praktická činnost ÚV KSSS schváleny.**

Sjezd konstatoval hluboké změny v mezinárodním vývoji, za hlavní rysy epochy o značil fakt, že socialismus překročil rámec jedné země a stal se světovou soustavou, že vzniklo rozsáhlé „pásmo míru“, zahrnující socialistické i nesocialistické země Evropy a Asie, že probíhal rozpad koloniální soustavy imperiálního, že byla potvrzena politika mírového soužití států s různým společenským zřízením, že mohutné společenské a politické síly mohou odvrátit nebezpečí války a že se otevřely nové perspektivy přechodu zemí od kapitalismu k socialismu. Sjezd konstatoval další upevnění vnitřní situace v zemi, podstatný růst všech odvětví společenské výroby, hmotného blahobytu i kulturní úrovně lidu, upevnění morálně politické jednoty sovětské společnosti a růst moci sovětského státu. Sjezd též konstatoval, že ÚV KSSS byl na úrovni úkolů složité doby po 19. sjezdu KSSS ve straně a společnosti a obnovil zásady kolektivního vedení. Sjezd schválil změny ve stanovách strany, přípravu nového programu KSSS a Směrnice k 6. pětiletce rozvoje národního hospodářství SSSR na léta 1956-1960. Byli zvoleni členové a kandidáti ÚV KSSS, ÚRK KSSS. Prvním tajemníkem ÚV KSSS byl i nadále N. S. Chruščov.

**Na uzavřeném zasedání sjezdu přednesl N. S. Chruščov zprávu O kultu osobnosti a jeho důsledcích.** Zpráva vyvolala velký ohlas mezi delegáty sjezdu, v sovětské veřejnosti i v mezinárodním dělnickém a komunistickém hnutí. Stala se velmi vítanou příležitostí ke kampani proti KSSS a proti komunistům vůbec.

Brzy po sjezdu k této zprávě vyslovili výhrady čínští, italsí, albánští komunisté, nesouhlasili s jednoznačným odsouzením činnosti J. V. Stalina. **K vedoucí úloze KSSS v hnutí se záporně vyjádřili rumunští, jugoslávští a italsí komunisté.** Francouzští, italsí a španělsí komunisté používali později pojem eurokomunismus. Vztahy mezi KSSS a KS Číny ovlivnily i vztahy mezi SSSR a ČLR natolik, že v roce 1969 došlo k vojenskému střetnutí na hranicích obou států.

Karel JANIŠ

**Jde o 25. ročník obnovené ankety Lidových novin. V mimořádném vydání přílohy Orientace Lidových novin z 12. - 13. prosince 2015 je uvedeno, že Knihou roku 2015 je Konec rudého člověka. Autorkou knihy je nositelka Nobelovy ceny za literaturu Světlana Alexijevičová.** Narodila se v roce 1948 na Ukrajině ve smíšené bělorusko-ukrajinské rodině, která brzy přesídlila do běloruského Minsku. Po rozpadu SSSR prožila 12 let v západní Evropě. Píše literaturu podepsanou. Pro knihu v anketě hlasovali Karel Hvízdala (*prodal Mladou frontu mimo ČR*), Jana Klusáková-rusistka (*redaktorka Českého rozhlasu*), Pavel Kosatík (*autor mnoha knížek o naší minulosti, i seriálu, v němž se herci našim skutečným představitelům moc nepodobali, ukázal je při výkonu nutné potřeby a prezidenta dr. Edvarda Beneše v Adamově rouše*), náš zpravodaj ČT na Ukrajině Josef Pazderka, politický turista Petr Pithart (*který doslova chrlí publikace, v nichž prokazuje, že dodnes se nesmířil s porážkou Občanského hnutí ve volbách v roce 1992*), brněnský redaktor médií Antonín Přidal, Jan Rejžek z Hulvátova.

Jana Klusáková se vyjádřila o Knize roku 2015, že Jedno slovo pravdy dokáže pohnout světem. Podle Pavla Kosatíka Budoucnost střední Evropy jako obvykle záleží na pochopení Ruska. Podle Josefa Pazderky jde o Geniální vzhled do myšlení lidí z Putinova světa. Podle Pitharta se O Rusku a ruských lidech v jiných knihách už o moc víc nedozvíme, uvěřitelné je v této knize vyprávěných příběhů i to, čemu se věřit bráníme, pro co nemáme dost představitosti. Podle Jana Rejžka z Hulvátova je Nobelova cena v pravých rukou a povinná četba zejména pro pana prezidenta a jeho různé nejedlé ovčáčky, tohle je Rusko. Na 5. - 6. místě se v anketě umístila kniha *Obrazy z kulturních dějin ruské religiozity ... „Malířem“* minulé a současné Rusi je Martin C. Putna. V knize odmítá různé verze panslavismu, mlčky prý přechází dlouhá období hrůz a vyzvedává ostrůvky naděje „*novgorodskou Rus*“, „*pravoslavný reformismus*“, disidenty nebo vystoupení Pussy Riot v pravoslavném kostele. Teolog a filozof Tomáš Halík považuje tuto knihu za povinné studium pro Čechy, aby věděli, odkud jim hrozí skutečné nebezpečí, než bude pozdě. Pro Josefa Pazderku je to důležitá kniha a je prý možné být antisovětský rusofil. Filozof a neúspěšný kandidát na funkci prezidenta republiky Jan Sokol ocenil ostrý, ale velmi fundovaný a aktuální výklad jedné významné ruské tradice.

8. - 13. místo obsadila kniha *Gottwaldovo Československo jako fašistický stát*. Jeho autor Petr Placák v první části knihy zkoumá zrod a podstatu fašismu a komunismu. Jejich radikální ideologie se podle něj vyvinuly v důsledku průmyslové revoluce v Anglii a buržoazní revoluce ve Francii. Nespokojenci se stmelovali kolem sociálních či nacionalistických programů. Katalyzátorem splynutí se stalo válečné trauma. V Německu se rozvinulo nacionálně-socialistické hnutí. Komunisté nastolili socialistický režim a za Stalina se politická praxe řídila tvrdým nacionalismem s imperiálním zabarvením. Hlavním nepřítelem zůstával liberální kapitalismus. Hitlerův i Stalinův režim se proti němu dokonce na čas spojily známým paktem ze srpna 1939. Jako hlavní protivníci se oba systémy začaly jevit teprve po napadení SSSR hitlerovskými vojsky. V druhé části knihy autor analyzuje poměry za třetí republiky 1945-1948, kdy vláda Národní fronty podléhala rozhodujícímu vlivu komunistů. A v tom jsou rysy fašistického režimu, zejména okleštění politické a hospodářské soutěže, médií i kultury. Komunisté přitom přejímali fašistické metody, které jim nebyly nikdy cizí. Autor dokumentuje na příkladech shody v uskutečňování represí v jazyce ideologie, jež násilí vůči společnosti ospravedlňovala. Expert přes divadla Vladimír Just uvedl, že konečně někdo řekl česky bez ohledu na mínění národověcké většiny od Blesku po Literární noviny pojmem jako fašismus, revoluce, nacionalismus, socialismus a vrací jejich původní ideologiemi nezmanipulovaný význam. Víc než zjištění, že Gottwaldova ČSR se profitovala jako fašistický stát, Justa fascinoval důkaz, že základy byly položeny v roce 1945 režimem Národní

fronty a Edvardem Benešem (*bez plivnutí na druhého prezidenta republiky to dnes nejde!*). Podle socioložky Jiřiny Šiklové mladší generace hodnotí životy svých otců trochu zjednodušeně, ale poctivě rozhorleně. (*Nedávno řekla, že raději se bude mnohokrát mýlit s USA než jednou se nemýlit s Ruskem, s Putinem, jinak řečeno - s USA na věčné časy a nikdy jinak!!*)

Lidové noviny neuvedly rozhovor s nositelkou Nobelovy ceny za literaturu. Čtenáři by si udělali představu, jak přemýšlí o minulosti. Tento rozhovor uveřejnily Literární noviny č. 10 z 15. října 2015. Světlana Alexijevičová uvedla, že byla přes 30 let kronikářkou sovětského člověka, který byl 70 let šlechtěn v laboratoři marxismu-leninismu jako ojedinělý lidský druh HOMO SOVIETICUS. Jezdila po celé zemi, sbírala zpovědi všech věkových a sociálních kategorií, a tak i ona byla a někde uvnitř nechtěně stále je homo sovieticus. Uvedla, že podle nedávného průzkumu veřejného mínění o vztahu sovětského člověka k politickým vůdcům si nejlépe vedou Brežněv, Lenin a Stalin - jejich oblíbenost 59, 55 a 50 %. Vztah ke Gorbačovovi a Jelcinovi je v záporných číslech vyjádřen - 66 a 64 %. V nejnovějších průzkumech dokonce 70 % považuje Stalina za velkého muže a oblíba Putina se pohybuje kolem 85 % a stále stoupá. Probíhají stále diskuse, zda odstranit Lenina z Mauzolea, diskuse se vedou o Stalinovi, úloze Gorbačova a Jelcina i o tom, jak se mají noví i nejnovější dějiny interpretovat ve školních učebnicích. Většina tzv. obyčejných lidí vše, co se stalo po rozpadu SSSR, vnímá jako velkou nespravedlnost. Ty stovky lidí, které vyzpovídala, připouštěly Stalinovu krutost a represe, ale sovětská moc byla k prostému člověku spravedlivější a ti bohatí nebyli nikdy tak neomalení jako dnešní „kapitalisté“. Ani korupce neexistovala v takové šíři jako dnes. Pro starší generaci je nejhorší, že vymizel normální dobrý člověk, který žil v rovnosti s ostatními, vedl společný život a měl pocit, že stát o něj alespoň do určité míry pečuje. Mnozí její vzdělaní vrstevníci žijí v bídě a jsou úplně mimo hru. Mladí lidé jsou na tom trochu líp, mají tvrdší lokty a snaží se vynat v tlačenici. To ale platí spíše o městech, na venkově je situace mnohem horší, SSSR zemřel, ale jeho lidé stále žijí a v zásadě se vůbec nezměnili, vždycky byli a stále jsou připraveni k velkým obětem. Zvítězit nad Rusy ve válce je v tomto smyslu prakticky nemožné. Demokracie v Rusku podle ní hned tak nebude. Až 80 % lidí odpovědělo, že chtějí žít ve velmoci. Zhroucením sovětského impéria se zhroutil svět mnoha sovětským lidem. Byli hrdí na to, že se jim svět bál a nyní mají pocit, že se jim svět směje. Nic horšího je nemohlo potkat (*čtenářů Literárních novin je daleko méně než čtenářů deníků, pro ně je rozhovor s nobelistkou neznámý*).

... A BUDE TO NA VĚČNÉ ČASY! BRONZ NA SOCHU ZÍSKÁME ROZTAVENÍM SOCHY GOTTWALDA - TA VZNIKLA ROZTAVENÍM SOCHY MASARYKA A TA ZASE ROZTAVENÍM SOCHY JOSEFA II....



# Registrační poznávací značky na vozidlech opět jinak

Dlouholetý osvědčený systém s uvedením okresu na vozidlech, že bylo možno poznat, z kterého okresu řidič vozidla přijel, byl nahrazen v tomto smyslu systémem anonymním. A nyní opět změna. Řidič může požádat o značku podle vlastního přání. První den žádalo v celé republice 800 lidí, po týdnu evidovalo ministerstvo dopravy celkem 1554 žádostí. Nejpopulárnější jsou v žádostech křestní jména a příjmení, názvy firem, číselné řady 11111111, 22222222 a tak dále. Mnozí vsadili na zdrobněliny nebo na originální DROBEK01 NEBO KUZLATKO. Někteří odcházeli zklamání. Někdo jiný byl rychlejší s kombinací písmen a čísel. Nebo si vymyslel takovou značku, kterou nešlo vydat, omezení je vcelku dost. A v případě ztráty nebo odcizení nebude možno vydat stejnou značku s identickým číslem, aby se stejnou tabulkou byla vybavena dvě vozidla. Značka se váže na majitele, nikoli na auto. Její vlastník ji může použít na svůj další automobil, motocykl nebo moped, vždy pouze na jedno vozidlo.

Zájemce přijde na příslušný úřad v místě registrace vozidla se žádostí, na které uvede údaje o sobě a navrhované

znění značky na přání. Poplatek je pět tisíc za jednu tabulku, to znamená deset tisíc korun za dvě registrační značky pro vozidlo. Je možné dát kombinaci čísel a velkých písmen s výjimkou písmen G, CH, O, Q a W z důvodů zaměnitelnosti těchto písmen. Značka musí obsahovat minimálně jedno číslo, nemůže být složena pouze z písmen. Nesmí mít zkratky orgánu státní správy nebo zastupitelského sboru, krajských úřadů, např. PČR, HZS, MDCR, slova podněcující k rasismu, k nenávisti ke skupině obyvatel, slova hanlivá. Ředitel Ústavu pro jazyk český Karel Oliva v rozhovoru pro Lidové noviny z 11. ledna 2016 řekl, že jde o slova, která jsou ve slovnících češtiny označena v jednom svém významu jako vulgární. Slovo VŮL má základní význam živočišného jedinice, ale i ten přenesený. Slova PENIS, PYJ, VAGINA jsou anatomickými výrazy, ale na značkách by se neměly objevit. Zvážit je třeba slova KRAŤAS, PANT, SALÁT – budeme-li osloveni Nemel panem, ty saláte, bude to zdvořilé vůči nám? Podle Karla Olivy by měl zafungovat zdravý rozum úředníků. Nic nejde udělat s tím, že někdo má příjmení Šourek, Randů je u nás 350 a 14 lidí má příjmení Hajzl.

**Ústav pro jazyk český sestavil na žádost ministerstva dopravy seznam hanlivých slov nevhodných k použití na registračních značkách.** Lidové noviny ho 11. ledna 2016 uveřejnily v plném znění – jinak se mnohá z nich takto neuvádějí. Mnohá jsou běžně v hovorech používána. Při jejich četbě si nepřipouštíme, že jde o slova hanlivá. Ale použít je jako název registrační značky nejde. Ředitel Ústavu pro jazyk český uvádí, že seznam slov je jen základní vodítko a nic více ani být nemůže. Navíc prý platí, že co se v seznamu nevyskytuje, není vulgární. Je naprosto mimo diskusi, jaké až trapné situace vznikají pořádit si takzvanou značku na přání na autě. **kj**

## Bude Kancelář městského architekta

**Kam bude směřovat územní rozvoj Brna? Odpověď na tuto otázku dá od příštího roku nově založená příspěvková organizace města, která používá zkratku KAM - Kancelář architekta města Brna.** Její vznik a zřizovací listinu schválili zastupitelé moravské metropole. Za vlády ODS Útvar hlavního architekta města Brna pravicoví zastupitelé zrušili, protože jim hlavní architekt příliš mluvil do stavebního podnikání a snažil se je koordinovat. Roky ukázaly, že neschopnost domluvit se na strategických stavbách také není ideální řešení.

Tým odborníků má udávat směr rozvoje města, vést odbornou komunikaci s občany o jeho budoucí podobě a rozvoji. Brňané vidí, že důvěryhodná odborná autorita zde v současnosti chybí v urbanismu, územním plánování a rozvoji města, v koncepční architektuře i v komunikaci o tom s veřejností. Kancelář bude čítat 12 až 15 především urbanistů a architektů, místo zde najdou i další profese – sociolog, demograf, geograf, ekonom investičních projektů apod. V prvním pololetí 2016 se zaměří na personální a organizační zabezpečení činnosti. S plným rozjezdem se počítá v druhém pololetí příštího roku.

Současně s KAM bude v činnosti i nadále Odbor územního plánování a rozvoje magistrátu, který má vykonávat úřední činnosti v přenesené působnosti státní správy (např. vést řízení ve věci pořizování změn územního plánu, podávat územně-plánovací informace apod.). Koncepční a tvůrčí činnosti (např. samostatné zpracovávání urbanistických studií) tak tento útvar prakticky nevykonával.

Zastupitel m. Brna za KSČM **Martin Říha** k tomu sdělil: „Myslím, že nebylo kam spěchat. Předložený návrh je zase šitý narychlo. Samozřejmě podporujeme vznik Útvaru městského architekta, ale musíme se shodnout, jak by to mělo fungovat. Avšak na naše představy dobře fungující obnovené instituce se nás opět nikdo neptal. Pan Ander si to znovu udělal po svém! Pro Zelené opozice neexistuje, tak vypadá opravdu ‚demokratické‘ jednání představitelů Brna!“ **(vž)**

## Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat

**Jihomoravský kraj památkově obnovil vilu Löw-Beer na okraji brněnského parku Lužánky. Hejtman Michal Hašek s ředitelem Muzea Brněnska Antonínem Rečkem otevřeli v této vile veřejnosti muzejní expozici s názvem Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat. Vyzdvihuje hospodářské a stavební aktivity rodiny Löw-Beerů, které svým významem přesáhly hranice Brna i ČR, například ve výstavbě funkcionalistické vily Tugendhat (památky na seznamu UNESCO).**

Expozice představuje kapitoly z dějin architektury a životního stylu měšťanstva v Brně od 2. poloviny 19. století do začátku 20. století. Prolog expozice je věnován rychlému růstu Brna ve druhé polovině 19. století po zrušení městských hradeb a s rozvojem industrializace. Návštěvník se seznámí s rodokmenem Löw-Beerů, s rozvojem vilové kolonie v Černých Polích i s historií vily. Součástí expozice je i náznaková instalace měšťanského interiéru přelomu 19. a 20. století (jídlny), která obsahuje originální nábytkové kusy z Moravské galerie.

Brněnskému textilnímu průmyslu dominovali židovští podnikatelé. Významné místo patřilo mezi nimi rodině Löw-Beerů. Jejich továrny se řadily v 19. století mezi největší vlnářské podniky v Brně a okolí. Atmosféru továrny kolem roku 1900 navozuje instalace vytloukacího stroje i drobnějších exponátů z oboru vlnářství, např. měřicí a zkušební přístroje, člunky či vzorníky ze sbírek Technického muzea v Brně.

V r. 1929 daroval Alfred Löw-Beer své dceři Gretě, provdané Tugendhatové, parcelu v horní části svého pozemku při ulici Černopolní na stavbu rodinného domu. Vznikla na ní vila Tugendhat, dílo architekta Ludwiga Mies van der Rohe jako jedna z ikonických staveb moderní architektury (expozice se věnuje životu a dílu architekta Miese, nadčasové architektuře vily Tugendhat a její nedávné památkové obnově). Prezентuje nalezené unikátní artefakty z 30. let 20. století. Návštěvníci si mohou vyzkoušet kvalitu moderního sedacího nábytku vily Tugendhat, protože jsou zde rozmístěny repliky nábytku od Ludwiga Miese a Lilly Reich.

Více než desítky modelů dokládá vývoj architektury od pozdního historismu přes secesi k funkcionalismu. Jsou dílem studentů fakulty architektury VUT v Brně. Interaktivní prvek představují v expozici dotykové obrazovky. Náklady na její vznik i s dodávkou audiovizuální techniky činí 4,36 milionu Kč. Löw-Berova vila je nejmladší pobočka Muzea Brněnska. Zapojila se do projektu Brněnského vilového kvarteta, které volně sdružuje slavné a veřejnosti otevřené vily Tugendhat, Stiassni a Jurkovičovu. **(vž)**

□ **STŘEDNÍ EVROPA JE NEBEZPEČNÁ.** To je titulky rozhovoru, který poskytla Magdalena Vášáryová (1948) Magazínu Pátek Lidových novin ze 16. října 2015. Nejprve několik údajů o jejím životě. Absolvovala studium sociologie na Univerzitě Komenského v Bratislavě. Jako herečka byla v hlavní roli ve filmu Markéta Lazarová, hrála ve filmu Postřižiny – na její hrudi dřímá Rudolf Hrušínský. V letech 1990-1993 byla československou velvyslankyní v Rakousku, v letech 2000-2005 slovenskou velvyslankyní v Polsku. V roce 1999 neúspěšně kandidovala na prezidentskou funkci. Od roku 2006 je poslankyní Národní rady Slovenské republiky. Jejím manželem je herec Milan Lasic, jehož na jedné recepci ve Vídni oslovili Herr Vášáry. Mají dvě dcery. V rozhovoru několikrát pronesla až neuvěřitelná hodnocení situace. Lidé se odvolávají na křesťanské kulturní podhoubí, ale 70 % Čechů i Slováků je proti přijímání uprchlíků ze Sýrie a z Afriky, poněvadž by ohrozili naše křesťanské hodnoty. Měníme prý víry lehce za vidinu kariéry, nějakého postu či zkonfiskovaného majetku. My prý o sobě víme, že jsme jednou hajlovali a za pár let křičeli Pověste Horákovou! Prožili jsme 2 totalitní režimy, které absolutně znegovaly hodnotový systém našich předků. Žijeme ve státě, kde si Zápotockého manželka po zatčení Slánského vzala jeho peřiny. Přípustme konečně, co také jsme. Střední Evropa je nebezpečné území. Na druhou stranu jsme prý posledních 25 let neuvěřitelně úspěšní, ale jako bychom tomu nedokázali uvěřit. Bojíme se, že ztratíme své kulturní hodnoty, ale vřady my jsme je ztratili dávno! Vzda-li jsme se jich za komunismu, za fašismu. Její obava jde dál. Až lidé, kteří teď podléhají davové hysterii okolo uprchlíků, zjistí, že jenom podlehli manipulaci a že se báli zbytečně, neřeknou, že příště to nemůžu vidět takhle. Oni ten strach a nenávist nasměrují dovnitř společnosti, vůči některé skupině obyvatel uvnitř našich států ... Je třeba být pyšní na to, čeho jsme dosáhli po roce 1989, splnily se sny všech předešlých generací. Jenže Češi to tak nevidí a politici tu nespokojenost cítí. Ale řeší vše negací všeho, co bylo uděláno za posledních 25 let. Špatné je, co udělal Havel, Dienstbier, Klaus. Její postoj je totožný s postojem prezidenta Kisky, který právě hovoří o utečencích v parla-

mentu a k národu, nehecuje proti běžencům. Nezlehčovat strach z uprchlíků, vysvětlovat, že to, čeho se bojí, není pravda. Jsou důvody se bát, ale rozhodně ne uprchlíků. Křesťan ať si otevře bibli nebo se jde vyzpovídat farářovi hodného toho jména. A hlavně ať křesťané udělají cokoli, aby svůj strach nehodili na někoho jiného. Bojíme se vlastní slabosti, nejsme dostatečně intelektuálně vybaveni a že máme za sebou tu nevelmi příjemnou historii, kolik rodin má doma stříbrné přibory zabavené jiným lidem. *(Byla překvapena ohlase, který před týdnem měla v pořadu Události, komentáře v televizi, spustila se lavina obdivných i odsuzujících reakcí na sociálních sítích.*

## STŘÍPKY JEŠTĚ LOŇSKÉ

*Televize se k některým jejím myšlenkám vracela.)*

□ **MAGA VÁŠÁRYOVÁ PODRUHÉ.** Tentokrát se jí věnoval Daniel Kaiser v týdeníku Echo 16. října 2015. Uvedl, že její mohutně komentované vystoupení k migrantské krizi v Událostech, komentářích ČT ukazuje, v čem taky může být riziko herce v politice: když zadeklamuje na vážné téma a nahradí věcnou analýzu emocemi. Těžiště jejího vystoupení bylo v kritice Středoevropanů, většiny voličů a politiků, kteří se brání příchodu uprchlíků z Blízkého východu. Je to pro ni velké selhání. Kdybychom si měli rozdělit tisíc psů, tak by se lidi hned angažovali a byli by nadšení. Přitom osud 60 tisíc syrských dětí, které se samy protloukají Evropou, nedojme nikoho. Kaiser se ptá, co je to za paralelu? Psi si člověk pořizuje proto, že si ho může vychovat k vůli a i kdyby se přemnožili, nepřinesou žádné změny v politickém nebo společenském životě, psi neuplatňují právo na slučování rodin, jako ho budou posléze uplatňovat mnohé syrské děti. Nic z toho pro Vášáryovou neváží tolik, co jakési nedozírné následky, které se už zase valí na střední Evropu. Je nápadné vzhledem k jejím znalostem jazyků, mezinárodní politiky a velkého světa, jak se dnes tváří v tvář uprchlické krizi soustředí na něco tak sekundárního, jako je omezený rozhled jejich spoluobčanů. Ale co když tito tentokrát o budoucnosti Evropy přemýšlejí víc než ona, která si jen sama sobě potvrzuje svůj status – ostrůvku lepších lidí

v moři střeoevropských tet a strejců? *(Velmi dobře Kaiser charakterizoval i to, co povídala v rozhovoru pro Magazín Pátek Lidových novin. A srovnání psi - uprchlíci - to snad nemyslela vážně.)*

Během silvestrovských oslav došlo v Německu i v jiných zemích k útokům na ženy se sexuálním zaměřením. Např. v Kolíně nad Rýnem tisícovka agresorů obklíčila ženy a vytvořila hráz před policisty, kteří napadeným nemohli pomoci, sami byli napadeni lahvemi. Jeden Syřan sdělil policistům, že je ze Sýrie a pozvala ho Merkelová. *(Jestlipak bude Vášáryová pozvána do pořadu Události, komentáře, aby se jí „vyšetřovatelé“ Borek nebo Takáč zeptali, co říká na chování uprchlíků odkudkoliv?)*

□ **OPĚT SE OBJEVIL NA SCĚNĚ MARTIN C. PUTNA.** Podle deníku Právo z 18. prosince 2015 na plakáty, které zvaly na přednášku politologa Petra Robejška, napsal M. C. Putna RUSKÝ ŠVÁB. Robejšek řekl, že nikdy nekomentuje ty, kdo na něho útočí, protože to nemá žádný smysl. Právo podotklo, že Robejšek patří k vyhledávaným a nejrespektovanějším politologům a ekonomům. V řadě rozhovorů i v Právu analyzoval nebezpečí migrační vlny a upozorňoval na neschopnost evropských elit tento klíčový problém řešit. Právo též připomnělo, že literární historik Martin C. Putna na festivalu Prague Pride nesl transparent s nápisem KATOLICKÉ BUZNY ZDRAVÍ BATORU. To byl jeden z důvodů, proč se prezident M. Zeman zdráhal jmenovat ho profesorem. Nyní se prokázalo, že měl pravdu. Dělá profesorskému stavu ostudu. Ale slovní profesorů v tálárech rektorů vysokých škol neprotestovali proti nejnovějšímu kousku M. C. Putny, asi jim to nevádí nebo dokonce souhlasí? Asi ano, poněvadž se domnívají, že jsou víc než prezident republiky. Martin C. Putna 13. října 2015 v Lidových novinách ocenil udělení Nobelovy ceny pro Světlanu Alexijevičovou. Jestliže ukrajinské obrození se snad konečně dovršuje, běloruské obrození na ně teprve čeká. Ale nebude dovršeno dřív, než nastane běloruský Majdan, a to tak hned nebude. *(Jde o to, zda se Putna nepohybuje na hraně zákona – vyzývá vlastně k násilí proti skupině jinak smýšlejících obyvatel Běloruska. Ale v boji proti Lukašenkovi je dovoleno všechno, i násilí!)*

**kj**



## aneb co přináší divadelní a hudební sezóna v únoru a březnu

**Janáčková opera** po premiéře (21. I.) re-prizuje (27. II.) balet *Petite Mort*. Jde o dílo Jiřího Kyliána z roku 1991 určené pro hudební festival v Salzburgu pořádaný ve 200. výročí Mozartovy smrti. Název ve francouzštině je ekvivalentem orgasmu. Jde o konfrontaci mužského a ženského živilu v podobě šesti žen, šesti mužů a šesti kordů, doprovázenou volnými větami z Mozartových klavírních koncertů. Jde o první provedení Kyliánovy choreografie Baletem Národního divadla Brno, což svědčí o cílech souboru a jeho úrovni. Dle šéfa baletu Márie Radačovské je inscenace založena nejen na přesnosti při realizaci náročné choreografie, ale i na pochopení ducha inscenace, což se podle jeho slov nepodařilo ani pařížskému provedení. Radačovská v Kyliánově souboru sedm let tančila. Večer zahájí dvě choreografie Radačovské, nazvané *Osudová*, na první větu Beethovenovy stejnojmenné symfonie a *Spolu*, na Schubertovu *Dívku a smrt*. *Osudová* je část baletu Beethoven, provedeného loni na jaře souborem *Grand Rapid Ballet* v USA. V druhém kusu jde o reminiscence na soubor *Balet Bratislava*, který Radačovský založil a vedl po tři roky, do jeho zániku pro nedostatek financí. Dle jeho slov není to pouze slovenská specialita. Balet vytvořil v roce 2011 pro *Netherlands Dance Theatre* 2, což je sesterský soubor složený z mladých tanečniců. Jde o mimořádnou příležitost uvidět choreografie zakladatelské osobnosti soudobého baletu a jeho žáků.

**Reduta** premiéruje (18. II.) inscenaci *Martina Františáka Podezřelá krajina* s anděly. Jde o inspiraci stejnojmenným souborem povídek Zdeňka Rotrekl, jeho románem *Světlo přichází potmě* a jeho poezií. Další autoři jsou Jan Zahradníček a Ivan Blatný. Bude zajímavé jak se inscenátor vyrovná s autory, kteří na vlastní kůži poznali věznění. Rotrekl poznal i celou smrti, z níž vyvázl s dožitím, nakonec s 25 lety, z nichž si odseděl 13 let. Františákův předchozí opus *Havel* v zemi čeledínů kombinoval Havlovy projevy s kauzou lehkých topných olejů a byl z repertoáru Mahenovy činohry pro nezámek publika stažen.

**Městské divadlo na Hudební scéně** uvede (12. III.) v premiéře maďarskou rockovou operu *Evangelium o Marii*, poprvé inscenovanou roku 1991. O rok později byla premiéra na Nové scéně v Bratislavě v režii Jozefa Bednárika, kde měla 250 repríz. O jejich kvalitách je

možno se přesvědčit ve stejnojmenném televizním filmu z roku 1992. Bednárik tam obsadil operetní zpěvačku Máriu Eliášovou, rockového zpěváka Paľa Habera, džezového zpěváka Petera Lipu. Bude zajímavé jak se režisér Stanislav Slovák s předlohou vyrovná.

**HaDivadlo** premiéruje (13. II.) *Big Sur* podle Jacka Kerouaca v divadelní úpravě Lenky Havlíkové. Jde o Keruacův autobiografický román z roku 1962 o úpadku a rozkladu těla i ducha jednoho ze zakladatelů beat generation – zbité generace. V tažení proti společnosti užívali otcové beatníků všech prostředků, včetně drog v kombinaci s alkoholem a demonstrování homosexuality, což nic nemění na společenském ohlasu jejich tvorby. U nás vyšla jako první kniha *Říjen* v železniční zemi, pak román *Na cestě*. Knihy se staly pro čtenáře zjevením a jejich autor díky způsobu života umírá roku 1969 v 47 letech na selhání jater. V *Big Sur* je jednou z postav další beatnický prorok, básník Allen Ginsberg. V Praze se stal králem *Majálesu* roku 1965, aby byl vyhoštěn pro narušování mravnosti mladistvých homosexualitou a propagací užívání drog. Do Prahy se roku 1965 dostal po vyhoštění z Kuby kam byl pozván, aby po kulturní stránce rehabilitoval Castrovu vládu. Proslavil se nejen svým dílem, ale i tvrzením, že podání drogy LSD Chruščovovi a Kennedymu během Karibské krize by pomohlo světovému míru a čtením svých textů sovětské delegaci při OSN přičemž on i jeho partner prováděli striptýz. Rektor Univerzity Palackého v Olomouci anglista Josef Jařab ho pozval v roce 1993 na školu jako hostujícího profesora, kde se Ginsberg mezi mladými studenty cítil velmi dobře. Jen ho zlobila játra, dle lékařů olomoucké fakultní nemocnice zcela ztvrdlá. V roce 1997 umírá na jejich nedostatečnou funkci zesílenou žloutenkou. Bude zajímavé jak inscenátoři podají kontroverzní postavy tvůrců, jež ovlivnili svou dobu a byli duchovními otci květinové generace.

**Divadlo Husa na provázku** premiéruje (26. II.) hru *Uršula/Faidra* podle románové novely Rudolfa Slobody. Jde o příběh mladé ženy, která v sebeobraně zabije svého žárlivého manžela. Autor je jeden z nejvýznamnějších slovenských spisovatelů druhé poloviny 20. století. Jeho brilantní vypravěčský styl bez emocí popisuje děj a vytváří odstup od hrdinů. Během života, který zakončil sebevraždou, vydal na 20 titulů.

**Divadlo Buran Teatr** uvádí (27. II.) komedii mladého skotského dramatika D. C. Jacksona *Můj romantický příběh*. Analyzuje fenomén dneška, životy tzv. Singles, třicátníků bez rodiny, bez dětí a bez partnera. Jeho dosud nejuspěšnější hra měla premiéru v roce 2010 a na Edinburském festivalu získala ocenění *Scotsman Fringe First*. Pak následoval úspěch před vyprodanými hledišti v londýnském *Bush Theatre*.

**Divadlo Polárka** pokračuje ve své vzdělávací činnosti premiérou (20. II.) inscenace *Český středověk s podtitulem aneb Co Kosmas nevěděl a Dalimil si vymyslel*. Zuzana Patráková a Tereza Lexová se pokusí přiblížit žákům ZŠ dobu o níž i historici medievalisté, odborníci na středověk, nesdílejí mezi sebou jednoznačné názory. Tím je to záslušnější.

**Hudebně-dramatická laboratoř JAMU Divadlo na Orlí** uvádí v premiéře (14. II.) *Kazimíra a Karolínu Odöna von Horvatha*. Jde o cestu hrdinů během mnichovské Říjnové poutě a současně o společenskou kritiku rozvírajících se nůzek mezi vrstvami, psanou v roce 1932, jako reakci na Velkou hospodářskou krizi v Německu. Radikalizace mladých, krizí postižených, byla předehrou k nástupu „spasitele“ Adolfa Hitlera. Pokud milého čtenáře napadají reminiscence na dobu dnešní, není podobnost čistě náhodná.

**Scéna divadelní fakulty JAMU studio Marta** reprizuje (17. II.) v režii Zoji Mikotové inscenaci *Časoprostor*. V týmové autorské inscenaci se představí studentky 3. ročníku bakalářského studia a 2. ročníku magisterského studia oboru *Výchovná dramatika pro Nesyščí*. Podtitul zní: *Co se odehrává v hlavě dítěte, které si přivyděláváji v kuchyni mytím nádobí? O čem sní, po čem touží a do jakých světů unikají během drhnutí talířů? Kým byly, kým jsou a kým by chtěly být? Opět aktuální téma rozvírajících se sociálních nůzek.*

**Hudební fakulta JAMU** uvádí (18. II.) jako hosta třináctiletou houslistku Kláru Erdingerovou-Staňkovou spolu s posluchači Hudební fakulty. Houslový recitál Terezy Vargové uvede (15. II.) Beethovenovu sonátu *Jarní* a výběr z *Laľov Španělské symfonie* pro housle a orchestr. Marie Mátlová pochází z hudební rodiny s velkou tradicí a absoluuje (29. II.) náročnou *Bachovu Partitu d moll*, *Mozartovým Koncertem pro housle a orchestr č. 5* a *vděčnou Koncertantní symfonií Es dur* pro housle, violu a orchestr stejného autora.

**Brněnská Filharmonie** uvede (18. 19. II.) v Janáčkově divadle atraktivního *Dukasova Čarodějova učně*, *Skrjabinův Klavírní koncert fis moll* v podání trojnásobného vítěze klavírní soutěže *Amadeus* v letech 2002–2004 *Jana Vojtky* a *Janáčkovu Amaru* s Českým filharmonickým sborem za řízení *Petra Vronského*. *Beethovenův Coriolan*, *Schubertova Symfonie č. 3 D dur* a *Schulhoffův Koncert pro smyčcové kvarteto* a *dechový orchestr zazní* (10. 11. III.) v Janáčkově divadle za řízení *Roberta Kružíka* v podání *Janáčkovy kvarteta*.

**Kino Art** uvádí v den uzávěrky na svém webu pouze živý přenos (13. III.) z *Velkého divadla v Moskvě*. Jde o choreografii 89 letého *Jurije Grigoroviče* z roku 1968 na balet *Spartakus Arama Chačaturjana*. Je to jeho kultovní choreografie. *Chačaturjanova sdělná temperamentní hudba a libreto* na téma *svobody* vytvářejí působivý celek. /V-zh/

# KALEIDOSKOP VÝSTAV

**V lednu se otevřela expozice v Löw-Beerově vile**, pojmenované po Alfrédovi Löw-Beerovi, židovském velkopřemyslníkovi a obchodníkovi s textilem. Patřila mu v letech 1913-1939. Na konci 20. let 20. století věnoval část pozemku své dceři Gretě, která tam s manželem Fritzem Tugendhatem postavila v letech 1929-1930 rodinný dům – Vilu Tugendhat. Löw-Beerova vila je nejmladší pobočka Muzea Brněnska s výstavou nazvanou **Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat**. Expozice představuje kapitoly z dějin architektury a životního stylu měšťanstva v Brně v období od 2. poloviny 19. století až do počátku 20. století. Úvod je věnován rychlému růstu Brna ve 2. polovině 19. století díky industrializaci, výstavbě na místě zrušených hradeb i vilové kolonie v Černých Polích. K tomu patří dobová instalace měšťanského jídelny přelomu 19. a 20. století. Jako protipól zlomu doby po 1. světové válce jsou k vidění repliky nábytku Miese van der Rohe z Vily Tugendhat a expozice věnovaná jejímu tvůrci, včetně vzorků dobových stavebních materiálů z pocházejících z rekonstrukce vily. Nejzajímavější exponáty jsou modely budov počínaje Červeným kostelem po Tugendhat. Z náznakové instalace textilní továrny z roku 1900 jsou nejceněnější ukázky vzorníků látek a genealogické údaje o rodu Löw-Beerů související s jejich úlohou textiláckých podnikatelů a stavbami, které zanechali v Brně a na Moravě.

Tak jak tomu bylo na výstavě Moravské Galerie z roku 2014 nazvané Brno – moravský Manchester – 250 let metropole textilního průmyslu se i v Löw-Beerově vile pomíjí úloha a způsob života největší společenské skupiny – těch co v továrnách pracovali. Dokonce ani na stránkách Echa v recenzi výstavy v Moravské Galerii, nezazněla tato výtka. Z dobového dokumentu – fejetonu současníka průmyslového rozvoje Brna Leoše Janáčka: „*V Černých polích, tam byla bída dělnická.*“ Na nynějších ulicích Drobného a Černopolní vyrůstaly podnikatelské vily – zámečky z pera architektů Ferstla a Prokopa, o kus dál byla dělnická kolonie. Této společenské skupině je v Löw-Beerově vile věnován jediný krátký záběr filmu zachycujícího Brno roku 1919. Je to první dělnická kolonie ve střední Evropě, Šmálka, která stála na místě nynějšího hotelu Continental. Pohotový divák zachytí muže otesávajícího kámen. Jde patrně o kamenosochařskou dílnu Adolfa Loose staršího, otce architektky. Rekonstrukce Löw-Beerovy vily z peněz Jihomoravského kraje je zřejmě velice záslužná. O památkové péči posledních 26 let však svědčí jen o kousek dál stojící chátrající Arnoldova vila, která pokud fungovala jako mateřská škola, byla v dobrém stavu a neutěšený stav interiéru Löw-Beerovy Velké vily ve Svitávce. Löw-Beerova Malá vila ve Svitávce je v soukromých rukou, tedy nepřístupná, a stav interiéru nelze posoudit.

**Muzeum města Brna na Špilberku** do 27. III. uvádí v Galerii Jih v jižním křídle hradu **výstavu složenou z fotografií a dokumentů věnovanou životu norských Židů**. Židé se mohli do Norska stěhovat až po roce 1851, když norský parlament zrušil v ústavě z roku 1815 zákaz vstupu Židů do Norského království. V první vlně přišli vzdělaní Židé ze střední Evropy, jako obchodníci a motor hospodářství, v druhé ortodoxní Židé z východní Evropy, kteří hledali útočiště před pogromy. Byli méně vzdělaní, a i v tolerantní Vídni, byli terčem antisemitismu. Po obsazení Norska nacisty se částí Židů podařilo odejít do sousedního neutrálního Švédska, část však zemřela v koncentračních táborech. Vyhlášený norský koncentrační tábor v Grini byl prvotně určen pro norské vlastence, odbojáře, prošel jím však cestou do Osvětlení a do Buchenwaldu i brněnský židovský funkcionalistický architekt Otto Eisler, tvůrce Vily pro dva mládence na Neumannově ulici. V roce 1939 byl šest týdnů vězněn gestapem na Špilberku a po propuštění uprchl do Norska. Po okupaci Norska se pokusil přejít hranici do Švédska. Byl postřelen a odvezen přes tábory v Grini, Vratislavi a Osvětlení do koncentračního tábora Buchenwald, kde se potkal s bratrem. V dubnu 1945 se dočkal příchodu americké armády. Vstup na výstavu je zdarma.

**V pavilonu Anthropos Moravského zemského muzea** je k vidění do 4. 9. výstava nazvaná **Země na obzoru – objevujeme Ameriku**. Je určena hlavně dětem a seznamuje zábavnou formou s kulturami zaniklých předkolumbovských civilizací Střední a Jižní Ameriky. I dospělým přiblíží nepřehlednou změť indiánských kultur, ve skutečnosti vzdálených od sebe časově i zeměpisně. Děti se dozvědí o objevitelích a stanou na můstku Kolumbovy karavely s předchůdcem sextantu – Já-

kobovou holí v ruce. Dospělí se dozví, kde bylo Eldorado – říše Indiánů Muisků, jejichž náčelník smýval zlatý prach z těla v jezeře Guatavita. Jejich zaniklá kultura je koníčkem kurátora výstavy, publicisty Mnislava Zeleného.

Do 28. VI. je ve stálé expozici Starého umění v **Místodržitelském paláci Moravské galerie** k vidění plastika Jesus Christ kontroverzního skandalisty a výtvarníka Davida Černého. Výčet jeho některých realizací: V dubnu 1991 natřel růžovou barvou známý pražský tank IS-2 č. 23, což tehdy vyvolalo skandál - žertovná plastika „Kůň“ z roku 1999 představující svatého Václava sedícího na bříše svého mrtvého koně - neonové Srdce nad Pražským Hradem, věnované poslednímu funkčnímu období prezidenta Václava Havla, svítilo do roku 2003 - neonové srdce v barvách trikolory s náznakem vaginy uprostřed, svítilo na věži brněnské Staré radnice v roce 2008 - plastika Entropa umístěná na průčelí budovy Justus Lipsius v Bruselu byla pro Davida Černého zakázkou vlády ČR k českému předsednictví v Radě Evropské unie. Vyvolala protesty Bulharska, které je zobrazeno jako řada navzájem propojených tureckých záchodů a Slovenska, jež je zobrazeno jako uherský salám svázaný maďarskou trikolourou - po zvolení Miloše Zemana prezidentem v roce 2013 velká plastika ve tvaru mužského pohlavního údu, směřujícího na Hradčany. Jesus Christ označený jako intervence do stálé expozice Starého umění je rozporované lidské tělo v podřivotní velikosti umístěné ve velké krabici na stěně jako skládačka. Zvlášť hlava s trnovou korunou, aby divák poznal o koho se jedná, nohy, ruce a trup bez genitálií. Křesťanské církve budou asi sotva protestovat a skandál tak nebude na světě. V této souvislosti se nabízí srovnání Davida Černého a jeho kolegů ze skupiny Ztohoven s karikaturisty pařížského časopisu Charlie Hebdo. Karikaturisté zaplatili za karikatury proroka Mohameda životem. Naši skandalisté a výtvarníci jsou krotčí oportunisté loajální politickému mainstreamu. Jsou skandály se zviditelňující následovníci politických propagandistů jako byl Jan Čumpeř a Viktor Dobrovolný nebo Hubert Lanzinger a Richard Scheibe. S jedním rozdílem. Představitel Sorely a nacistické Nové věcnosti na rozdíl od jejich současných následovníků perfektně znali výtvarnické řemeslo. Byli vystavováni a propagováni v tehdejších státních galeriích. Dnes Moravská galerie vystavuje Davida Černého.

**Technické muzeum Brno** vystavuje do 29. II. **Výběr ze sbírkových předmětů poškozených požárem slovenského hradu Krásna Hôrka**. Dva romští chlapci ve věku 11 a 12 let se pokoušeli 10. března 2012 zapálit si cigaretu a zapálili trávu na kopci, z níž se požár přenesl na hrad. Těžce ho poškodil, včetně zbrojnice s největší muzejní sbírkou zbraní na Slovensku. Shořelo 137 kusů zbraní a zbroje, z nichž 77 ošetřilo Metodické centrum konzervace Technického muzea v Brně. Z výsledků restaurování lze vidět na výstavě to nejatraktivnější - tři gravírované perské přilby typu Kulah khud s nápletem z kovových kroužků, jedna z nich zakončená figurou páva, z chladných zbraní např. uherskou husarskou šavli. /V-zh/

## Začal prodej vstupenek na divadla pod otevřeným nebem

**Předprodej vstupenek na tradiční sérii letních divadelních představení pod otevřeným nebem - open air představení v Biskupském dvoře Moravského zemského muzea pod věžemi katedrály Petra a Pavla zahájilo Městské divadlo v Brně.**

Diváci se těší na stálé repertoáru české prestižní divadelní scény jako **My Fair Lady (ze Zeliáku)** či **Noc na Karlštejně**, jejíž reprízy budou letos věnovány 700. výročí narození krále Karla IV. Do romantických prostor dvora pod věžemi domu se rovněž vrátí rozverný **Mendel aneb Vzpoura hrášků**, kterého vloni úspěšně uvedli brněnští umělci ve světové premiéře. Novinkou letošního léta se stane muzikálová balada Stanislava Moší a Petra Ulrycha dle námětu Julia Zeyera **Radúz a Mahulena**, kterou znovu nastuduje režisér Igor Ondříček. Série divadelních představení pod otevřeným nebem bude v letošním roce od 18. června do 10. července.

(vž)

# Šíře kulturního rozhledu Miloše Hudce byla obdivuhodná

PhDr. Miloš Hudec byl nepřehlédnutelný svou postavou a především košatostí znalostí i nesmírnou šíří kulturního rozhledu. Řadu let, kdy vedl kulturní rubriku v brněnském levicovém občasníku Echo, nechyběl na žádné významné divadelní premiéře a výstavě výtvarného umění. V popředí jeho zájmu bylo i folklorní dění.

Poslední roky svého života musel dělit čas mezi léčebné pobyty v nemocnicích a doma mezi obrazy od svých přátel – výtvarníků Borka Bayera, Františka Cundrly, Gertrudy Göpfertové, Františka Januly, Františka Kudláče, Vladimíra Křepinského, Guida Tavagnacca, Vladimíra Vašíčka, Milana Zezuly...

Jeho velkou láskou byl strážnický mezinárodní folklorní festival. V letech 1972 až 1975 byl dokonce členem jeho organizačního výboru. To pokládal za mimořádnou poctu, protože tento festival považoval za nejvýznamnější a nejreprezentativnější folklorní akci v republice. „Byla radost spolupracovat s takovými osobnostmi jako byli Slávek Volavý, Václav Frolec, Josef Tomeš, Jan Souček, Zdenka Jelínková, Věra Haluzová, Dušan Vlach, Bohumil Mlýnek či řada funkcionářů Jihomoravského krajského národního výboru. Byli jsme dělným kolektivem. Nikdy nešlo o nějaké rezortnictví. Kdo mohl, podal pomocnou ruku i jinde. Tam, kde toho bylo třeba. Kolem výboru se točila velká skupina milovníků Strážnice. Za všechny vzpomenu bývalého senátora Jana Bendu, malíře Aleše Černého, Františka Cundrly a Vojtěch Štolfu. Otázka zdaru festivalu byla pro ně stejně jako pro nás otázkou cti“, řekl mi v jednom z našich rozhovorů.

Na otázku, kde jsou jeho kořeny vztahu k folkloru, nehledal odpověď dlouho: „Narodil jsem se v Kyjově. Tam jsem se setkával s folklorem na každém kroku. A nejen to. V Kyjově byla silně rozvinuta tzv. aktivní kultura. Hráli jsme divadlo, pořádali výstavy, zpívali v mnoha sborech, hrálo tam několik orchestrů, běžná byla literární pásma, soutěže, besedy, taneční zábavy. Folklor nikde nechyběl. Někdy bylo až nemilé, když se třeba dialekt vloudil do Nezvalovy hry Dnes ještě zapadá slunce nad Atlantidou. Vše s folklorem organicky souviselo. Jednou se ptali akademického malíře Vladimíra Vašíčka, proč má jeho Svatobořanka i nohy červené. Odpověděl, že to pramení z folkloru. Zkuste celý den okopávat vinohrad, krev se nahrne do hlavy a i modrou uvidíte červeně. Prý proto je tolik červené v našich ornamentech. Když jsem odešel z Kyjova, nejvíce mi

chyběly slovácké tradice. I v Praze jsem vystupoval v kroji. Zpíval u cimbalu. Udržoval svůj dialekt. Po návratu na Slovácko jsem byl velmi zaujat spartakiádní skladbou Rodná země a do folkloru se vrátil. Jako učitel jsem však viděl svou polohu v práci s dětmi. Nejvíce jsem spolupracoval s Pavlem Čechem a jeho dětským folklorním souborem Podlužánkem. Byli jsme na velkém zájezdu i v Moskvě a recipročně u nás hostili moskevský dětský soubor Rudé plachty“.

Životní cesty zavedly Miloše Hudce do zahraničí častěji. Do Skandinávie, Německa, Mongolska, Konžské republiky, Polska, Ruska a Francie. Všude se o podpoře folkloru hodně mluvilo a psalo. „S úctou k jejich podmínkám jsem byl vždy hrdý na to, co máme v lidových tradicích žívito u nás doma. Pracoval jsem řadu let na našem velvyslanectví v Paříži, kde jsem byl ředitelem české základní školy. Ani tam jsem se neměl za co stydět. Cítil jsem se podobně jako malíř Joža Uprka, když v roce 1902 vozil po Horňácku francouzského sochaře Augusta Rodina. Mluvil jsem o národní hrdosti, o vztahu k folkloru. Musím si postesknout, jak v našich sdělovacích prostředcích dost často 'odborníci' pomlouvají náš vztah k folkloru jako produktu propagandy minulé doby. O to více si vážím folklorních pořadů, které uvádějí Česká televize, Český rozhlas a Radio Proglas. Pro mne jsou folklor a lidové tradice vůbec projevem lásky k životu a především lásky k vlasti. Všichni velcí národopisci z toho vycházeli. Sušil, Bím, Václavík, Klusák a mnoho dalších. Milovali lid, s nímž navždy spojili svůj život, myšlení a práci. Současným nositelům folklorních tradic přeji, aby se jim podařilo dosáhnout toho, co bylo řečeno při jejich vzniku. Nemusí to mít vždy lehké. Prostí lidé spjatí s rodnou hroudou jistě ocení jejich práci. Strážničanům z Národního ústavu lidové kultury přeji, aby se jména Krist, Ondrušová, Blahůšek, Škapík a Šimša vyslovovala se stejnou úctou jako Volavý, Holý, Slováček, Harnoš...“ uzavřel tehdy náš rozhovor PhDr. Miloš Hudec, na kterého s dojetím a úctou vzpomínám.

**Bohumil Hlaváček, emeritní člen redakční rady měsíčníku Folklor**



**PhDr. Miloš HUDEC,**

*dlouholetý redaktor a korektor občasníku Echo. Při svých návštěvách v tiskárně se zajímal i o technické problémy výroby. Byl stejně náročný k ostatním i k sobě.*

## Co zůstává

*Když uprostřed ledna  
je cesta zavátá  
čekám  
na první poupata,  
je to první  
dobrá zpráva,  
tak jako ta,  
co odcházející  
člověk zanechává,  
když život končí  
smutek nemá  
břehy,  
co zůstává  
je ruky stisk  
a pohazení plné  
něhy  
a láska  
co nikdy  
neumírá*

*(věnováno památce PhDr. Miloše Hudce)  
Marie Veselá*

## 18 514 diváků

přišlo 3. ledna 2016 na hokejové utkání Komety s Plzní. Zápas se konal v ruinách někdejšího hokejového stadionu za Lužánkami, upravených "fandy", když ZmB stále jen slibuje a nekoná!

**21 500 diváků** přišlo na extraligovou bitvu Komety se Spartou. Kometa dlouho vedla, ale nakonec zvítězila Sparta 4 : 2. Hodinu před zápasem skupina Kabát předvedla své největší hity. Otevřený stadion poté symbolicky zastřešily paprsky laserů. Legendy brněnského hokeje odhalily model stadionu, který by zde měl stát. **kj**



## Naši únoroví jubilanti

V předchozím období oslavili svá životní jubilea ss. **Věra MÜLLEROVÁ** (85), ZO 0419 a **Jan VÍŽĎA** (77), ZO 1511. **Dodatečně blahopřejeme!**

1. 2. **Josef JEBAVÝ**, 90 let, ZO 2703, **František KOLÁŘ**, 91 let, **Josef DOBROVOLNÝ**, 43 let, oba MO 2901, **Svatopluk KÁŇA**, 82 let, ZO 0305;
4. 2. **Milada KRÁLOVÁ**, 80 let, ZO 0600, **Miloslav KONEČNÝ**, 78 let, **Josef CÁSEK**, 70 let, oba ZO 3003, **Božena POSPÍŠILOVÁ**, 67 let, ZO 0305;
5. 2. **Jiřina SÝKOROVÁ**, 88 let, MO 1101;
6. 2. **Zdeňka KRÁSOVÁ**, 38 let, ZO 0600, **Pavel HALUZA**, 32 let, MO 1101, **František ŠEBESTA**, 92 let, ZO 0309;
7. 2. **František OBROVSKÝ**, 94 let, **Jaroslav NEVĚDĚL**, 91 let, oba MO 1101, **Jan ČERVINKA**, 62 let, ZO 2710;
8. 2. **Vladimír GEISSEL**, 54 let, ZO 3023;
13. 2. **Libuše GOTTWALDOVÁ**, 76 let, LKŽ, **Ludmila ABRAHÁMOVÁ**, 86 let, MO 1401, **Jaroslav MACH**, 86 let, ZO 0309, **Marie TICHÁ**, 88 let, MO 2901;
16. 2. **Josef PĚGRÍMEK**, 92 let, ZO 2708;
17. 2. **Milena BEDNÁŘOVÁ**, 76 let, MO 2901;
18. 2. **Josef POSPÍŠIL**, 68 let, MO 2901, **Zdeněk LEPOLD**, 83 let, ZO 0305;
19. 2. **František ČÍP**, 91 let, LKŽ;
20. 2. **Zdeňka STREJČKOVÁ**, 67 let, MO 1101, **Ing. Lubomír POSKER, CSc.**, 90 let, ZO 2101;
21. 2. **František KAPL**, 74 let, MO 2901;
25. 2. **MUDr. Jana FOJTOVÁ**, 71 let, ZO 0305;
26. 2. **Věra HRDLÍČKOVÁ**, 67 let, ZO 0505, **Petr KUBOVÉ**, 58 let, ZO 2710;
27. 2. **Josefa JUREČKOVÁ**, 89 let, ZO 0600, **Ivanka MACHOVÁ**, 85 let, ZO 0309, **Rostislav NOVOTNÝ**, 93 let, ZO 0305;
28. 2. **Karel KŘIVÝ**, 84 let, **František POKORNÝ**, 81 let, oba MO 1101, **Alena KARÁSKOVÁ**, 63 let, ZO 0502;

Všem našim oslavencům děkujeme za práci pro sociálně spravedlivou společnost a do dalších let přejeme dobré zdraví a hodně spokojenosti. ZO (MO) KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO. did

## Zemřel Miloslav Ransdorf

Ústřední výbor Komunistické strany Čech a Moravy s hlubokým zármutkem oznámil, že v pátek 22. 1. 2016 náhle zemřel dlouholetý funkcionář KSČM, bývalý poslanec PS PCR a současný poslanec Evropského parlamentu PhDr. Miloslav Ransdorf, CSc. KSČM ztrácí v Miloslavu Ransdorfovi dlouholetého politického intelektuála.

Politický život s sebou přináší řadu diskusí, výměnu názorů i případných nedorozumění. Miloslav Ransdorf si vždy za svými názory stál, i když mnohokrát proti většině. Jeho přirozeností bylo pomáhat lidem bez ohledu na jejich postavení a společenské zařazení.

Výkonný výbor ÚV KSČM vyjadřuje hlubokou soustrast rodině a všem pozostalým. Pohřeb, který se konal 29. 1. ve strašnickém krematoriu zaplatila KSČM. Čest jeho památce!

V Evropském parlamentu se jeho nástupcem stane Jaromír Kohlíček. **red**



## Odešli na počátku roku 2016

1. ledna 91 letý soudruh **Drahomír DANĚK**, člen ZO KSČM 2101. Jako člen strany od roku 1945 vykonával celou řadu funkcí až po místopředsedu jihomoravské Krajské kontrolní a revizní komise KSČ v Brně. Jako člen Odborového sdružení Čech, Moravy a Slezska při OV KSČM Brno-venkov projevoval při pravidelných setkáních velký zájem o současnou situaci ve straně, v Brně, v naší společnosti a ve světě a přispíval vlastními názory a životními zkušenostmi. Šlo mu vždy o minulé i současné souvislosti probíhajících událostí.

2. ledna 80 letý soudruh **PhDr. Miloš HUDEC**, dlouholetý redaktor občasníku Echo. Jen letmo možno připomenout jeho učitelské působení i funkci ředitele české základní školy na našem velvyslanectví v Paříži. Významné funkce též zastával v orgánech státní správy, byl např. místopředsedou ONV v Hodoníně s pravomocí v oblasti kultury nebo členem skupiny předsedy Jihomoravského KNV pro záležitosti církví. Získal velké zkušenosti z jednání s představiteli různých církví, které zúročil v seriálu o nich v občasníku ECHO. Jako pravidelný návštěvník premiér divadelních představení, vernisáží výstav v muzeích i v galeriích i dalších událostí v brněnské kultuře psal o nich do Echa. Nechyběly i úvahy o dění v politickém životě u nás i ve světě. Prováděl i pečlivou korekturu jednotlivých čísel Echa. Byl dlouholetým členem MěV KSČM, jeho kulturní komise, Výboru národní kultury i měsíčníku, který vydává městská část Brno-Vinohrady. Z této bohaté činnosti ho postupně vyřadila nemoc.

11. ledna 95 letý **prof. PhDr. František HEJL, CSc.**, nestor českých historiků, válečný veterán, aktivní účastník Slovenského národního povstání. Po studiu Dějiny-angličtina zůstal jako vědecký pracovník na filozofické fakultě Univerzity v Brně. Postupoval od asistenta po vedoucího katedry historie a etnografie střední, jihovýchodní a východní Evropy, napsal a přednášel těžko spočítatelné množství statí, publikací, skript a vystoupení na seminářích a symposiích u nás i v zahraničí. Jeho texty jsou rozsety ve Spisech Univerzity, v Matici moravské, ve Slovanském přehledu, ve Vědě a životě. Byl členem vědecké rady filozofické fakulty, kolegia historie ČSAV, Čs. historické společnosti, byl i prorektorem Univerzity. Vydával v 60. letech Ročenky Univerzity (dnes nevycházejí), napsal též kapitoly v knize o dějinách vědy na Univerzitě a v knize Slavica o studiu jazyků, literatur, kultur a dějin slovanských národů na Univerzitě, zpracování a vydání obou knih inicioval. Jako aktivní účastník protifašistického odboje přispěl statemi i přednáškami ke studiu tohoto období. Několikrát vystoupil k tomuto tématu i na seminářích a diskusních čtvrtcích pořádaných MěV KSČM.

26. ledna nás navždy opustil ve věku nedožitých 92 let soudruh **Štěpán ŽEC**, člen výboru ZO 2201 a obětavý distributor stranického tisku.

**Odešli od svých rodin, z řad členů ZO i městské organizace KSČM. Zůstali věrní myšlenkám sociálně spravedlivé společnosti. V naší paměti budou žít jako straně věrní členové, jako dobří lidé.**

**Čest jejich práci a památce!**

**Karel JANIŠ**